EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 02 17
COM(2025) 44 final

2025/0025 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, dėl Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams dalyvių sprendimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EBPO susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) III priede pateikto Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams dalyvių susitikimuose, dėl Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams (toliau – Sektorių susitarimas dėl orlaivių, SSO) pakeitimų.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų ir Sektorių susitarimas dėl orlaivių

Susitarimas – tai Sąjungos, JAV, Kanados, Japonijos, Korėjos, Norvegijos, Šveicarijos, Australijos, Naujosios Zelandijos, Turkijos ir Jungtinės Karalystės (toliau – dalyvės) savanoriškas susitarimas, kuriuo nustatoma tinkamo oficialiai remiamų eksporto kreditų naudojimo sistema. Praktiškai tai reiškia, kad dalyvėms sudaromos vienodos sąlygos (t. y. konkurencija grindžiama eksportuojamų prekių ir paslaugų kaina ir kokybe, o ne suteiktomis finansinėmis sąlygomis) ir kartu siekiama panaikinti subsidijas ir prekybos iškraipymus, susijusius su oficialiai remiamais eksporto kreditais. Susitarimas įsigaliojo 1978 m. balandžio mėn., jis yra neribotos trukmės ir, nors EBPO sekretoriatas padeda jį įgyvendinti, jis nėra EBPO aktas[1].

Kai kurios Susitarime nustatytos taisyklės yra skirtos konkretiems sektoriams ir išsamiai išdėstytos Susitarimo prieduose (toliau – sektorių susitarimai). SSO yra savarankiškas susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų, susijusių su civiliniais orlaiviais. Jis įgyvendinamas nepriklausomai nuo Susitarimo.

SSO administruoja jo dalyvės: Australija, Brazilija, Kanada, Europos Sąjunga, Japonija, Korėja, Naujoji Zelandija, Norvegija, Šveicarija, Jungtinė Karalystė ir Jungtinės Valstijos.

SSO reguliariai atnaujinamas, atsižvelgiant į finansų rinkos ir politikos pokyčius, darančius įtaką oficialiai remiamų eksporto kreditų teikimo tvarkai. SSO perkeltas į Sąjungos teisę 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1233/2011[2] ir atitinkamai yra teisiškai privalomas Sąjungoje. Pagal to reglamento 2 straipsnį SSO sąlygų pakeitimai į ES teisę įtraukiami deleguotaisiais aktais.

2.2. Sektorių susitarimo dėl orlaivių dalyvės ir sprendimų priėmimas

SSO dalyvių susitikimuose ir SSO dalyvių sprendimų priėmimo rašytinėse procedūrose Sąjungai atstovauja Europos Komisija. Dėl visų Susitarimo pakeitimų sprendžiama bendru sutarimu.

2.3. Numatomas SSO dalyvių aktas

SSO daugiausia dėmesio skiriama eksporto kreditams, susijusiems su civilinių orlaivių eksportu, tačiau pagal SSO jo dalyvės taip pat teikia paramą sandoriams, susijusiems su priežiūros ir kito aptarnavimo paslaugų teikimu, taip pat atsarginių dalių ir variklių dalių komplektų eksportu. Ilgainiui taikant SSO išaiškėjo dviprasmybių, susijusių su taisyklių

---

[1] Kaip apibrėžta EBPO konvencijos 5 straipsnyje.

[2] 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB, OL L 326, 2011 12 8, p. 45.

taikymu šios rūšies sandoriams. Todėl buvo pasiūlyta į SSO įtraukti konkrečias sutarčių dėl priežiūros ir aptarnavimo bei atsarginių dalių ir variklių dalių komplektų (susijusių su orlaiviais, kuriems taikomas SSO) sąlygas. Šiomis taisyklėmis būtų užtikrintas nuoseklus SSO sąlygų taikymas ir aiškinimas šių sandorių atvejais, ir atitinkamai padedama sudaryti vienodesnes sąlygas.

Konkrečiai, taisyklėmis būtų:

- galima numatyti ilgesnius grąžinimo terminus sandoriams, jei sutarties vertė viršija tam tikrą ribą;
- nuo 30 % iki 15 % eksporto sutarties vertės sumažinta minimali pradinė įmoka ir
- pritaikoma kredito pradžios apibrėžtis (šiuo metu daugiausia dėmesio skiriama momentui, kai pirkėjas gauna pagrindinį orlaivį, o į paslaugas neatsižvelgiama), kad būtų laikomasi tokiose sutartyse paprastai nustatytų pristatymo ar suteikimo etapų.

SSO dalyvės dėl šių taisyklių įtraukimo tariasi nuo 2022 m. ir rezultatų tikimasi 2025 m. pirmąjį ketvirtį.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Siūloma Sąjungos pozicija būtų pritarti SSO teksto pakeitimui, susijusiam su parama priežiūros ir aptarnavimo sutartims, atsarginėms dalims ir variklių dalių komplektams, susijusiems su orlaiviais, kuriems taikomas SSO. Naujos konkrečios taisyklės padėtų užtikrinti nuoseklų SSO taikymą tiems sandoriams ir SSO dalyvėms būtų sudarytos vienodesnės sąlygos.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų <...> turinį“[3].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Numatomas aktas gali labai paveikti ES teisės aktų turinį, visų pirma 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB, nuostatas. Šio reglamento 1 straipsnyje konkrečiai teigiama, kad „Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas) nustatytos gairės taikomos Sąjungoje. Susitarimo tekstas pateikiamas šio reglamento priede.“ Taip pat yra

[3] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija / Taryba*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

svarbus šio reglamento 2 straipsnis, kuriame nustatyta, jog „[i]š dalies pakeitus gaires, kaip susitarta Susitarimo dalyvių, Komisija, remdamasi 3 straipsniu, priima deleguotuosius aktus, susijusius su daliniu II priedo pakeitimu“. Tai apima Susitarimo priedų, kaip antai SSO, pakeitimus.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su eksporto kreditais, o tai patenka į bendros prekybos politikos taikymo sritį. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

SSO dalyvių aktu bus iš dalies pakeistas Susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų, kuris yra pateikiamas Reglamento (ES) Nr. 1233/2011 II priede, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2025/0025 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, dėl Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams dalyvių sprendimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1233/2011[4] Susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – Susitarimas), įskaitant jo III priede pateiktą Sektorių susitarimą dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams (toliau –

[4] 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1233/2011 dėl tam tikrų gairių taikymo oficialiai remiamiems eksporto kreditams, kuriuo panaikinami Tarybos sprendimai 2001/76/EB ir 2001/77/EB, OL L 326, 2011 12 8, p. 45.

Sektorių susitarimas dėl orlaivių arba SSO), pateiktos gairės perkeltos į Sąjungos teisę ir atitinkamai yra teisiškai privalomos Sąjungoje;

(2) numatomu sprendimu dėl SSO pakeitimo siekiama nustatyti konkrečias taisykles, kuriomis būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir sudarytos vienodesnės sąlygos SSO dalyvėms, kiek tai susiję su parama priežiūros ir aptarnavimo sutartims ir atsarginių dalių ir variklių dalių komplektų eksportui, susijusiems su orlaiviais, kuriems taikomas SSO;

(3) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi dėl SSO pakeitimų, nes numatomas SSO dalyvių sprendimas pagal Reglamento (ES) Nr. 1233/2011 2 straipsnį bus privalomas Sąjungai ir galės labai paveikti Sąjungos teisės aktų turinį,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, yra pritarti SSO dalyvių sprendimui dėl SSO pakeitimo, kuriuo siekiama nustatyti konkrečias taisykles dėl paramos priežiūros ir aptarnavimo sutartims ir atsarginių dalių ir variklių dalių komplektų eksportui pagal šio sprendimo priedą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė